

การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

THE SCHOOL-BASED MANAGEMENT OF SANOM 2 NETWORK SCHOOL UNDER
THE SURIN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

จิราพร พรหมลิ

Jiraporn Prommali

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

The Degree of Master of Education Educational Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

E-mail: deejun_oyoyo@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 และ (2) เปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา

รูปแบบการวิจัยเป็นวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร จำนวน 168 คน ครูผู้สอนในเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 118 คน ได้มาโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มอย่างง่าย วิธีดำเนินการวิจัย มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และ (2) เปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านหลักกรรมมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน, ผู้บริหารสถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ABSTRACT

The objectives of the research were: (1) to study the school based management in Sanom 2 school cluster, under the office of Surin Primary Educational Service Area Office 2; and (2) to compare the school based management in Snom 2 school cluster, under the office of Surin Primary Educational Service Area Office 2. Classified by experience, and education level.

Research methodology was a survey research. The population, included 168 teachers in Sanom 2 school cluster, under the office of Surin Primary Educational Service Area Office 2. Sample totaling 118 teachers, by using Krejcie & Morgan's table, obtained by simple random sampling method. Research procedure consisted of 4 steps; (1) studying literature and related research; (2) creation of research instruments; (3) data collection; and (4) data analysis. The instrument used for data collection was five – point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

Major finding; (1) the school based management in Sanom 2 school cluster, under the office of Surin Primary Educational Service area Office 2 as the overall and aspect were at high levels; and (2) The comparison of the school based management in Sanom 2 school cluster, under the office of Surin Primary Educational Service Area Office 2 as the difference of work experience overall were not different, however when consider in specific aspect, was statistical significant difference in the aspect of principle of participation at .01 level, comparison of education level aspect and as the overall were not different.

Keywords: School-base administration, Academic administration, Surin Primary Educational service area office 3

บทนำ

การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นรูปแบบของการบริหารที่ให้ความสำคัญที่โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการบริหารจัดการยึดโรงเรียนเป็นฐานในการคิดและบริหารจัดการโดยมีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาไปสู่โรงเรียนโดยตรง ให้โรงเรียนดูแลรับผิดชอบ ตัดสินใจบริหารงาน และดำเนินการได้ด้วยโรงเรียนเอง ดังนั้น จุดเริ่มต้นของการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้นจึงเริ่มที่หลักการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาโดยตรง ให้สถานศึกษาที่มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการโรงเรียนแบบเบ็ดเสร็จในตัวเอง จึงทำให้มีอิสระ มีความคล่องตัวในการตัดสินใจ สิ่งการเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนในทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานทั่วไป สิ่งสำคัญที่เด่นชัดอีกประการหนึ่งของการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน คือ “การมีส่วนร่วม” ซึ่งเป็นความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ทั้งในรูปของคณะกรรมการหน่วยงาน องค์กร บุคคล ทั้งภาครัฐและเอกชน ของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ การมีคณะกรรมการโรงเรียน เป็นสิ่งหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนได้นำแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมเข้ามาดำเนินการ ซึ่งมีผู้แทนมาจากส่วนต่าง ๆ ของสังคม ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารสถานศึกษา นอกจากหลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม และหลักการบริหารด้วยตนเอง จึงกล่าวไว้แล้วนั้นยังมีเรื่อง “ภาวะผู้นำ” โดยทั้งผู้บริหารโรงเรียนและผู้นำระดับต่าง ๆ ของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่จะต้องพัฒนาคุณภาพของตนเองให้มี “ภาวะผู้นำแบบเกื้อหนุน” มีทักษะด้านวิสัยทัศน์ ด้านการตัดสินใจ ด้านความสัมพันธ์ชุมชน และด้านการประเมิน ตรวจสอบและรายงานทั่วทุกภูมิภาคของโลก ขอบข่ายหรือภารกิจในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management Tasks) (พิบูลย์ ยงค์กมล, 2562:1-2)

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School- Based Management:SBM) เป็นแนวคิดในการบริหารโรงเรียนที่ริเริ่มในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้รับอิทธิพลจากกระแสการบริหารแนวใหม่ในทางธุรกิจที่เน้นความพึงพอใจของ

ผู้รับบริการ และผลักดันให้มีการกระจายอำนาจไปสู่หน่วยปฏิบัติให้มากที่สุด ในทางการศึกษาได้มีกระแสการปฏิรูปการศึกษา โดยเน้นการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังสถานศึกษา และให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วนจึงมีความสำคัญยิ่ง โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ ตามมาตรา 39 ที่กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณการบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง การให้ประชาชนและสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อมุ่งให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ พัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สอดคล้องต่อความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมากที่สุด เพิ่มบทบาทและอำนาจหน้าที่ให้กับสถานศึกษาเพื่อให้มีอิสระในการตัดสินใจเรื่องสำคัญๆ มีคณะกรรมการบริหารโรงเรียนที่ประกอบด้วย ผู้แทนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นรูปแบบที่สอดคล้องกับหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management: SBM) การบริหารจัดการที่สถานศึกษามีเป้าหมายที่ตั้งสมมุติฐานอยู่บนความหลากหลายตามสภาพของสถานศึกษาที่มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา คำนึงถึงคุณภาพการศึกษาเป็นสำคัญ เน้นความยืดหยุ่นและบริหารจัดการด้วยตนเองตามเงื่อนไขที่เหมาะสม เพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการพัฒนาและดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของตน เพื่อการสอนและการบริหารที่มีประสิทธิภาพ (Cheng, 1996 อ้างถึงในถวิล มาตรฐาน,2545:12)

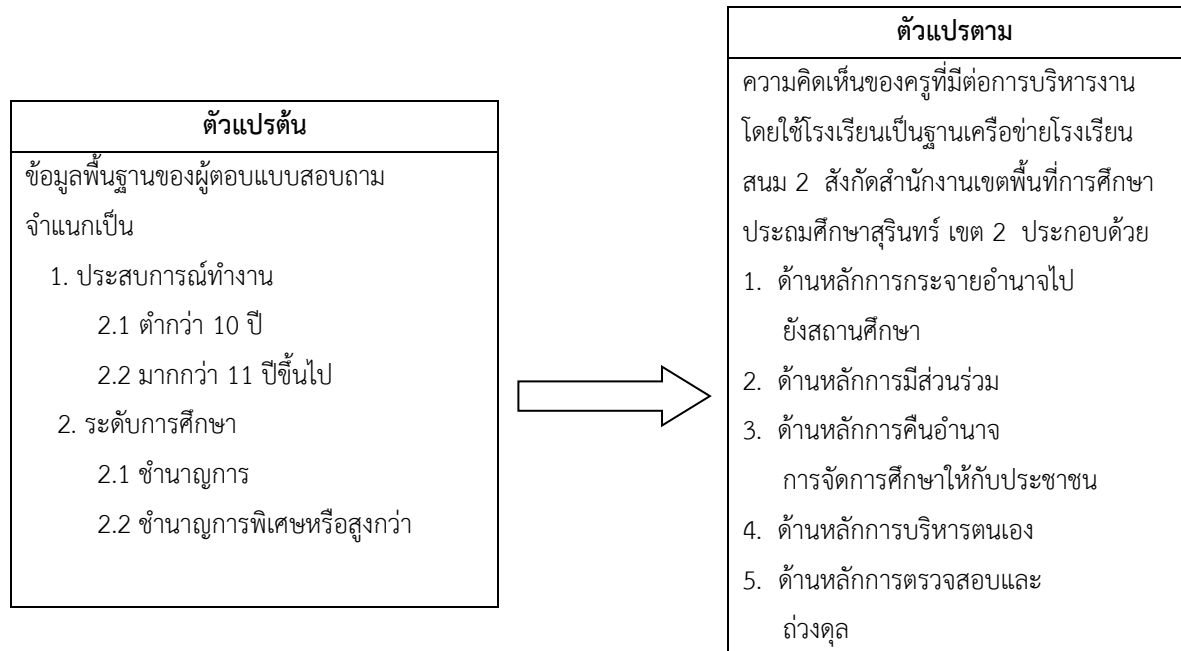
ตามสภาพทั่วไปและบริบทของเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยภาพรวม ส่วนใหญ่การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารจะใช้การบริหารโรงเรียนแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-based Management:SBM.) เนื่องจากได้รับความร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังคมของชุมชนให้ความร่วมมือยังไม่ตามเป้าหมาย จากการรวบรวมสถิติการเข้าร่วมงานในโรงเรียน ส่วนใหญ่ผู้ปกครอง ชุมชน ให้การเข้าร่วมงานในโรงเรียนหรือสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 62.47 (ฝ่ายทะเบียน : กลุ่มงานสารสนเทศของเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2, 2563:1-3) และตามที่กล่าวมาความสำคัญของการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School based Management:SBM.) ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการวิจัย เกี่ยวกับเรื่องการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ว่า มีระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มาก-น้อยเพียงใด และการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน(SMB.)ของโรงเรียนจะมีแนวทางหรือวิธีการอย่างไรในการบริหารงานของเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามความคาดหวังและเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) และนำไปพัฒนาเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประเภทโรงเรียน และระดับการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาปรับปรุง ประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของโรงเรียนกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของอุทัย บุญประเสริฐ (2543:8) และนำเสนอตามภาพ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำนวน 168 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำนวน 118 คน ได้มาโดยการเปิดตารางของ Krejice, R.V.; and Morgan D.w. (1970:607-610) แล้วสุ่มตัวอย่างจากประชากรกลุ่มนี้ โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

- 3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีในการสร้างเครื่องมือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานกิจการนักเรียน
- 3.2 นำแบบสอบถามปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข
- 3.3 นำข้อคำถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะของเนื้อหา (index of Item objective congruence: IOC) พบว่าได้ค่า IOC ทุกข้ออยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00
- 3.4 แก้ไข ปรับปรุงโดยจัดทำเป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษา
- 3.5 นำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียง และมีลักษณะการบริหารที่ใกล้เคียงกัน จำนวน 30 คน
- 3.6 นำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาตรวจสอบคุณภาพด้วยการหาค่าความเที่ยง ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามฉบับนี้ เท่ากับ 0.92
- 3.7 ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมโดยวิธีการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

- 4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ส่งถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ทำหนังสือส่งถึงผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล
- 4.2 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามไปให้ ครูผู้สอนในเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 กรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 118 ฉบับ
- 4.3 เก็บข้อมูลกลับคืน และนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องให้ครบถ้วนเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปต่อไป

5. การวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 5.1 วิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา โดยใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) เสนอในรูปแบบตารางประกอบด้วยคำบรรยาย
- 5.2 วิเคราะห์การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้านและโดยภาพรวม เสนอในรูปแบบตาราง
- 5.3 นำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลผล
- 5.4 เปรียบเทียบเกี่ยวกับการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1. การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักการบริหารตนเอง รองลงมาคือด้านหลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้กับประชาชน ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2. การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้กับหน่วยงานภายในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือสถานศึกษาระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาจากแหล่งต่าง ๆ และมีอิสระในการใช้รายได้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนา จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือสถานศึกษากำหนดมาตรฐานระบบการบริหารการเงินและการบัญชีเป็นของตนเอง ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

3. การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการในดานวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล และการบริหารทั่วไป และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนและจัดหาที่เรียนให้แก่เด็กในพื้นที่บริการ ทุกข้ออยู่ในระดับมากตามลำดับ

4. การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้กับประชาชน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ สถานศึกษามีการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในกรอบงาน 4 งาน คือ ด้านงานวิชาการ ด้านงานงบประมาณ ด้านงานบุคคลและด้านงานบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือสถานศึกษากำหนดมาตรฐานการจักระบบการควบคุมภายในของตนเองสถานศึกษามีระบบฐานข้อมูลและระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือสถานศึกษามีแผนการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ทุกข้ออยู่ในระดับมากตามลำดับ

5. การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านหลักการบริหารตนเอง โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับของครู รวมทั้งผู้ปกครอง ชุมชนและนักเรียน อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือผู้บริหารปฏิบัติตนและบริหารงานได้มาตรฐานตามจรรยาบรรณวิชาชีพ สถานศึกษาพร้อมด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดด้อย จุดเด่น อุปสรรค และโอกาสของสถานศึกษา เพื่อนำไปวางแผนพัฒนาต่อไป และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือผู้บริหารยึดระเบียบ มีความยุติธรรม ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเสมอภาค ทุกข้ออยู่ในระดับมากตามลำดับ

6. การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเสนอแนะความคิดเห็นในการตัดสินใจของ

สถานศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือสถานศึกษามีระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ครอบคลุมฐานข้อมูลในการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่ายที่เป็นปัจจุบันสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนหน่วยงานต้นสังกัดตรวจสอบความโปร่งใส ความถูกต้องได้อย่างเปิดเผย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลอย่างตรงไปตรงมาทุกข้ออยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

7. การเปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านหลักการบริหารตนเอง รองลงมาคือด้านหลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้กับประชาชน ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา ทุกด้านอยู่ในระดับมากตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก แสดงว่าการที่สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบในการตัดสินใจในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านงานบริหารทั่วไป เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภูมินทร์ วงศ์พรหม (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า 1. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านหลักการกระจายอำนาจ รองลงมาคือด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักการตอบสนองความต้องการของชุมชน และด้านหลักการบริหารตนเอง 2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกันมีการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นฤกร ปันพุมโพธิ์ (2560) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ผลการวิจัย พบว่า 1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านคุณภาพการสอนของครู ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครูและด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาตามลำดับ 2. ระดับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการบริหารและสนับสนุน และด้านการบริหารสถานศึกษา ตามลำดับ 3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.602-0.814 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกมากที่สุด คือ ด้านวัฒนธรรมสถานศึกษาและตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ ด้านคุณภาพการสอนของครู และ 4. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา พบว่า ตัวแปรด้านวัฒนธรรมสถานศึกษาด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู และด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาได้ร้อยละ 74 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังคงสอดคล้องกับ

ผลการวิจัยของ เกวลี เกร็มย์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัย พบว่า 1. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลการวิจัยครั้งนี้พบประเด็นที่น่าสนใจจากการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษา คือ ต้องคืนอำนาจในการจัดการศึกษาให้กับสถานศึกษาและประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่า การเปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าประสบการณ์ทำงานของผู้บริหารโรงเรียน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนต้องใช้หลักวิธามาใช้ในการบริหารงานของโรงเรียนตามประสบการณ์ทำงานของความเป็นผู้บริหารโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กชกรณัฏ คำอินทร์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ผลการวิจัย พบว่า 1). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท โดยภาพรวมค่าเฉลี่ย 3.69 อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักการบริหารตนเอง รองลงมา คือ ด้านหลักการกระจายอำนาจ และรองลงมา ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล 2). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา รองลงมา ด้านหลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ คณะกรรมการสถานศึกษา กำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา และ 3). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่สถานศึกษาขนาดใหญ่มีการปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมลกานต์ บุญน้อม (2559) ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า 1). ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล 2). ผลการเปรียบเทียบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า มีปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ และ

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า มีปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวม และรายด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. ด้านการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือสถานศึกษากำหนดมาตรฐานระบบการบริหารการเงินและการบัญชีเป็นของตนเอง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีมาตรการควบคุม ทะเบียน บัญชีคุมการเงินที่โปร่งใสและเป็นปัจจุบัน สามารถตรวจสอบได้

2. ด้านหลักการมีส่วนร่วม การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนและจัดทำที่เรียนให้แก่เด็กในพื้นที่บริการ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการประสานงานขอความร่วมมือ และเชิญและแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการของสถานศึกษา เป็นผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ในสถานศึกษา

3. ด้านการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้กับประชาชน การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือสถานศึกษามีแผนการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการปรับกระบวนทัศน์ใหม่ มีวิสัยทัศน์ในการเปลี่ยนแปลงในด้านอาคารสถานที่ให้เป็นโรงเรียนที่น่าอยู่ น่าดู น่าเรียน

4. ด้านหลักการบริหารตนเอง การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือผู้บริหารยึดระเบียบมีความยุติธรรม ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเสมอภาค ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนในทุกๆด้านให้สาธารณชนได้รับทราบข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

5. ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนในทุกๆด้านให้สาธารณชนได้รับทราบข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในลักษณะการวิจัยเชิงคุณภาพ อีกทั้งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลควรมีหลายรูปแบบ เช่น การสัมภาษณ์ การตอบแบบสอบถาม การสังเกต หรือใช้หลายรูปแบบรวมกัน

2. ควรมีการเปรียบเทียบการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียน และเครือข่ายอื่นๆ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

3. ควรมีการวิจัยในหัวข้ออื่น เช่น ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อจะได้ข้อมูลในเชิงลึก

เอกสารอ้างอิง

- กมลกานต์ บุญน้อม. (2559). **ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กชชนันธุ์ คำอินทร์. (2561). **การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เกวลี เกรรัมย์. (2561). **การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17**. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรำไพพรรณี.
- ข้อมูลฝ่ายงานทะเบียน (2564). **กลุ่มงานสารสนเทศของเครือข่ายโรงเรียนสนม 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2** (เอกสารอัดสำเนา).
- นฤกร ปันพุ่มโพธิ์. (2560). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิบูลย์ ยงค์กมล. (2562). **หลักการสู่ความสำเร็จ F2Q สูดยอดนักบริหาร**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- ภูมินทร์ วงศ์พรหม. (2560). **การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาภูมิภุมราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2546). **การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Cheng, Y. C. (1996). *School Effectiveness and School-Based Management: A Mechanism for Development*. Washington, D.C.: Falmer Press.
- Krejcie, Robert V. and M. Morgan. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities Educational and Psychological Measure*. New:York.